

Učebné osnovy

Názov predmetu	Geografia- voliteľný predmet
Ročník	4. ročník
Škola	Piaristické gymnázium sv.J.Kalazanského , Piaristická ul. 6, Nitra
Názov ŠkVP	Poznávanie pravdy nielen rozumom, ale aj srdcom
Stupeň vzdelania	Vyššie sekundárne vzdelávanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
iné	

Názov predmetu	Seminár z geografie- voliteľný predmet
Ročník	3. ročník, 4. ročník
Škola	Piaristické gymnázium sv.J.Kalazanského , Piaristická ul. 6, Nitra
Názov ŠkVP	Poznávanie pravdy nielen rozumom, ale aj srdcom
Stupeň vzdelania	Vyššie sekundárne vzdelávanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
iné	

1. Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti *Človek a spoločnosť*. Predmet geografia svojím obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehĺbuje ho. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma).

Obsah učiva geografie tvorí poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme: Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Kompetencie, ktoré žiaci prehĺbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom.

Predmet zabezpečuje vzdelávanie v oblasti vnímania zmien a aktuálneho stavu prírody Zeme a ľudskej spoločnosti. Zem je priestor pre život ľudí a poznanie zákonitosti fungovania, má dôležité postavenie vo vzdelávaní mladého človeka, pretože podľa toho ako dobre sa naučí chápať vzájomný vplyv človeka a prírody, podľa toho je šanca, že životný priestor bude zachovaný aj pre ďalšie generácie.

V obsahu vzdelávania sme prihliadali aj na proporcionalitu a primeranosť učiva podľa schopností žiakov. Geografia ako predmet, ktorý rozširuje všeobecné vzdelanie žiakov, súčasne spája a využíva poznatky aj z iných oblastí vzdelávania (napr. z histórie, biológie, matematiky, umenia a ekonomiky). Učebný predmet geografia vytvára priestor na zdokonalenie sa v práci s rôznymi mapami, štatistickými materiálmi a inými zdrojmi informácií. Geografia sa zameriava tiež na zdokonaľovanie sa v zručnostiach pri narábaní s databázami, diagramami, grafmi, fotodokumentáciou i v podobe výstupov tematických máp.

Geografia integruje aj témy osobného a sociálneho rozvoja, environmentálnej výchovy, multikultúrnej výchovy, témy z mediálnej výchovy.

Význam geografie spočíva aj v tom, že žiaci získajú schopnosť aplikovať poznatky po skončení školy pri rozvoji regiónov, v ktorých žijú a použitím analýzy a syntézy dokážu navzájom porovnávať vybrané regióny medzi sebou, so slovenskou realitou a vyhodnocovať ich. V súčasnosti sa kladie dôraz na schopnosť prezentovať región. V súvislosti s európskou integráciou žiaci získajú poznatky o historických, geografických a kultúrnych charakteristikách regiónov, s ktorými chcú v škole alebo mimo školy spolupracovať.

V rámci napĺňania geografických cieľov, obsahu a štandardu sa nekladie dôraz na jednoduché osvojovanie encyklopedických poznatkov, ale ťažiskom je zamerať sa na identifikáciu základných zákonitostí, väzieb, aktuálnych problémov na Zemi a v spoločnosti, ich riešenie a i.

Prostredníctvom geografie žiaci získajú schopnosť rozpoznať a pochopiť význam tolerancie a úcty k iným národom, dôležitosť poznania a ochrany prírodnej aj kultúrnej krajiny, pestovanie kladného postoja a úcty k svojmu okoliu, iným národom, a samozrejme k sebe samému.

Nezanedbateľnou súčasťou kompetencií, ktoré geografia buduje, sú analýzy premien krajiny v čase. Ich cieľom je poznať zákonitosti vývoja krajiny a možnosti tvorby prognóz pri jej ďalšom využívaní, ochrane a zveľaďovaní.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity .

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu geografia patria aj terénne vychádzky, exkurzie, geografické cvičenia, využívanie IKT technológií, pre ktoré má škola vytvorené dobré materiálno-technické a priestorové vybavenie. Mnohé geografické exkurzie a expedície sú zaznamenané na DVD nosičoch, či fotografiách. Využitie počítačov a internetu tiež predstavuje možnosti precvičovania geografických zručností a možnosti spoznávania vzdialených krajín a pozorovania neznámych javov.

Hodnotenie žiakov je založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia vychádza z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba prebieha v odbornej učebni geografie, didaktickej učebni, bežnej triede, miestnej krajine a formou exkurzií.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu geografia na gymnáziu je zvládnutie a správne využitie nadobudnutých geografických poznatkov a zručností v praxi. Žiaci po skončení štúdia geografie dokážu aplikovať a hodnotiť geografické informácie, čo znamená informácie získané z máp, literatúry, médií, osobných skúseností z regiónu alebo z iných oblastí sveta. Výsledkom je schopnosť rozpoznať možnosti a spôsoby uplatnenia informácií geografického charakteru v bežnom živote.

Napríklad:

- analyzovať obsah mapy, orientovať sa podľa nej, získavať informácie z diagramov, schém či tabuliek s geografickou tematikou a i.
- orientovať sa v aktuálnych situáciách vo svete a na Slovensku
- hodnotiť javy a fakty (vzniknuté v prírode alebo zapríčinené človekom) v jednotlivých regiónoch Zeme a na Slovensku
- dokázať posúdiť súčasnú politickú a ekonomickú situáciu.

Príkladov uplatnenia poznatkov a najmä zručností geografického charakteru po ukončení štúdia geografie na gymnáziu je v bežnom živote mnoho. A práve to je „globálnym“ cieľom výučby geografie – v čo najširšej miere uplatniť nadobudnuté poznatky a kompetencie.

Cieľom je podporovať chuť učiť sa, rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, vnímať vzťahy a vedieť ich vysvetliť, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny, hľadať analógie, porovnania, riešiť modelové situácie, prípadové štúdie, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta, vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej v praxi (plány miest, autoatlas) vnímať jedinečnosť prírodných javov a útvarov na Zemi, na Slovensku a vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí, rozumieť grafom, diagramom, hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje riešenia problémov interpretovať (riešiť a prezentovať

projekt), diskutovať o návrhoch, oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa vážiť si ich a chrániť.

Požadovaný výstup žiakov z geografie je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach:

- *Čitateľskej gramotnosti* – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov, grafov, diagramov, máp, tabuliek, štatistických údajov.
- Dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov- rozvíjanie *vizuálnej gramotnosti*.
- Pri rozvíjaní *prírodovednej gramotnosti* v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť geografie pôjde najmä o vysvetľovanie v rozdielnych oblastiach Zeme a Slovenska.
- Veľkú časť geografie venujeme rozvíjaniu *kultúrnej gramotnosti*, získavaniu informácií o rôznych kultúrach sveta a zvykoch obyvateľov, ich hodnotenie, ktoré vedie k akceptácii ich spôsobu života.
- *Matematická gramotnosť* je spojená najmä s prácou so štatistickými údajmi a výstupmi, spracovaním a vyjadrením údajov z tém humánnej geografie s aplikáciou na regióny a Slovensko.
- *Mediálna gramotnosť* sa rozvíja u žiakov nielen v častiach fyzickej geografie, ale najmä humánnej a regionálnej geografie pri prezentovaní hospodárskych, ekonomických charakteristík obyvateľstva v rôznych častiach sveta a Slovenska a hodnotení vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou médiami. V týchto častiach je potrebné sa zamerať na objektívne spracovávanie informácií.

3. Štruktúra kompetencií rozvíjaných vyučovaním predmetu

a) kompetencie k učeniu

- schopnosť plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť,
- hľadať a rozvíjať účinné postupy vo svojom učení,
- pracovať s informáciami prostredníctvom analýzy a interpretácie rozsiahleho súboru vstupných faktografických informácií
- získať a transformovať získané informácie do hodnotiacich a sumarizujúcich výstupov
- kriticky pristupuje ku zdrojom informácií, informácie tvorivo spracováva a využíva pri svojom štúdiu
- schopnosť pracovať s výstupmi v podobe tematických máp, tabuliek, schém, diagramov a blokdigramov
- rozvíjať čitateľská gramotnosť- čítanie nesúvislých textov s cieľom naučiť sa spracovať a interpretovať údaje.

a) komunikačné schopnosti

- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a podklady z rôznych zdrojov,
- zrozumiteľne prezentovať nadobudnuté vedomosti, skúsenosti a zručnosti,
- urobiť zápis o sledovanom jave (probléme) pomocou textu, schémy, náčrtu, obrázkov, tabuliek a grafov
- komunikovať prostredníctvom IKT- používať informačné a komunikačné technológie pri tvorbe projektov ale aj pri úlohách z regionálnej geografie sveta.
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie
- využívať samostatné prejavy žiakov s používaním správnej geografickej terminologie.

b) riešenie problémov

- analyzovať vybrané problémy,
- aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh
- používať základné myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznávania pri riešení problémových úloh,
- navrhovať a hodnotiť alternatívne postupy pri scenároch rozvoja regiónov
- využívať informačné a komunikačné technológie pri riešení problémových úloh,
- vedieť posúdiť vhodnosť navrhnutého postupu riešenia problémovej úlohy
- zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy
- logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom geografie a iných predmetov a využiť ich pri riešení problémových úloh,
- praktické zvládnutie riešenia problémových situácií vyžadujúcich analýzu kartografického materiálu najrôznorodejšej povahy (aj v digitálnej forme, vrátane práce s GPS je súčasťou rozvíjania kompetencie riešiť problémy v prepojení na digitálnu kompetenciu.

c) sociálne a personálne kompetencie

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
- vzájomne si pomáhať pri riešení úloh teoretického a praktického charakteru,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,
- efektívne spolupracovať so spolužiakmi, učiť sa s nimi a od nich,
- prijímať ocenenie, radu a kritiku a čerpať poučenie pre ďalšiu prácu

d) manuálne

- schopnosť plánovať činnosti pri realizácii projektov
- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
- modelovať aj pracovné možnosti – modelová cestovná kancelária, rozvoj regiónu, prezentácia vlastného regiónu
- prakticky zvládať riešenia problémových situácií vyžadujúcich analýzu kartografického materiálu najrôznorodnejšej povahy (aj v digitálnej forme)
- práca s IKT je súčasťou rozvíjania kompetencie riešiť problémy v prepojení na digitálnu kompetenciu

Výsledkom rozvíjania kompetencií je získanie geografickej gramotnosti, ktorá predstavuje systém poznatkov prírodných, socioekonomických podmienok a faktorov života spoločnosti (v globálnych aj regionálnych rozmeroch). Geografia prehľbuje orientáciu v dnešnom svete.

4. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú používať nasledovné **metódy a formy vyučovania**

Metódy práce /MP/	Formy práce /FP/
1. výkladovo-ilustratívna	A. frontálna práca
2. reproduktívna-riadený rozhovor	B.individuálna práca
3. problémový výklad	C.skupinová práca
4. heuristická	D.práca s knihou
5. výskumná	E. exkurzia
6. dialóg a diskusia	F.študentská konferencia
7. brainstorming	G.domáca práca
8. riadeného objavovania	H.vychádzka
9. projektové vyučovanie	I. projekt
10. hry a simulácie-kvízy,tajničky,..	J. beseda
11. samoštúdium,učenie z textu	K.riešenie testu, príkladov
12. demonštračné	L. demonštrácia a pozorovanie
	M. referát
	N. opis
	O. počítačová prezentácia
	P. písomné a grafické práce
	Q. spájanie teórie s praxou

Prierezové témy

1. Osobnostný a sociálny rozvoj

- 1.1. Poznávanie a rozvoj vlastnej osobnosti
- 1.2. Sebaregulácia, organizačné schopnosti a efektívne riešenia problémov
- 1.3. Sociálna komunikácia
- 1.4. Morálka všedného dňa, prevencia rizikového správania sa v rámci dospievania
- 1.5. Spolupráca a súťaž
- 1.6. Národný akčný plán pre deti, ochrana a prevencia detí pred sexuálnym vykorisťovaním a zneužívaním
- 1.7. Výchova k manželstvu, rodičovstvu
- 1.8. Riešenie problémov a rozhodovacie schopnosti
- 1.9. Problematika ľudských práv, rasizmu a xenofóbie

2. Enviromentálna výchova

- 2.1. Problematika vzťahov organizmu a prostredia
- 2.2. Človek a životné prostredie, posilniť informovanosť o potrebe konzumácie zdravotne neškodnej pitnej vody
- 2.3. Životné prostredie SR

3. Mediálna výchova

- 3.1. Médiá a mediálna produkcia
- 3.2. Mediálne produkty a ich význam
- 3.3. Účinky mediálnej produkcie a vplyv médií
- 3.4. Úloha médií v moderných dejinách

4. Multikultúrna výchova

- 4.1. Základné problémy sociokultúrnych rozdielov
- 4.2. Psychosociálne aspekty interkulturality
- 4.3. Spolupráca medzi ľuďmi z rôzneho kultúrneho prostredia, akceptácia kultúrnej rozmanitosti

5. Dopravná výchova

6. Ochrana života a zdravia

- 6.1. Živelné pohromy a prírodné katastrofy
- 6.2. Priemyselné a ekologické havárie
- 6.3. BOZP pri práci v laboratóriu
- 6.4. Národný program podpory zdravia
- 6.5. Národný program prevencie HIV/AIDS
- 6.6. Národný program boja proti drogám, koncepcia prevencie drogových závislostí
- 6.7. Sv. deň výživy, duševného zdravia, nefajčenia

7. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

8. Výchova k mysleniu v európskych a globálnych súvislostiach

8.1.Evropa a svet nás zaujíma

8.2.Objavujeme Európu a svet

8.3.Sme Európania

9. Regionálna výchova

10. Multikultúrna výchova

Metódy hodnotenia

1. PÍ SOMNÉ PRÁ CE	2. Ú STNE SKÚ ŠANIE	3. ZRUČNOSTI ŽIAKOV
1.1 diktát	2.1 ústna odpoveď	3.1 úprava zošitov
1.2 slohová práca	2.2 prezentácia referátu	3.2 vypracovanie laboratórných protokolov
1.3 sonda	2.3 rozbor (diela)	3.3 domáce úlohy
1.5 priebežný malý test		3.5 výroba pomôcok, modelov, projektov
1.7 didaktický test		
1.8 esej		
1.9 test na slovnú zásobu		
1.10 štrťročná kontrolná práca		
1.11 tematická previerka		
1.12 päťminútovka		
1.13 geografická rozcvička		

4. Štruktúra obsahu predmetu

Geografia v praxi

Geografia a zdroje poznávania (i historické). Uplatnenie geografických informácií v bežnom živote

Kartografia, mapa, proces tvorby máp, mierka mapy, druhy máp podľa mierky, kartografické zobrazenia (priame, nepriame, rovnakouhlé, rovnakoplošné, azimutálne, valcové, kužeľové), obsah mapy (topografický, tematický), legenda. Charakteristika a význam máp, určenie polohy bodu na Zemi pomocou geografických súradníc, tematický obsah mapy.

Praktické využitie systémov GPS. Návod na analýzu diagramov, schém a tabuliek a ich geografického obsahu. Zhotovenie diagramov, tabuliek a i. z podkladových údajov.

Práca s tematickými mapami a ich konštrukcia.

Zem ako vesmírne teleso

Zem vo vesmíre, vesmír, galaxia, slnečná sústava, planéty, mesiace, tvar Zeme, veľkosť Zeme, pohyby Zeme a ich dôsledky, modely Zeme, rotácia Zeme, čas rotácie, slnečný deň, uhlová rýchlosť rotácie, časové pásma, pásmový čas, miestny čas, obeh Zeme okolo Slnka a jeho dôsledky, tvar dráhy obehu Zeme, skutočné pohyby Zeme a zdanlivé pohyby Slnka, uhol zemskej osi k rovine obehu, geografická poloha a charakteristika Mesiaca (veľkosť, vzdialenosť od Zeme), pohyby, fázy, vplyv Mesiaca na Zem (príliv, odliv, význam slapových javov).

Príroda Zeme

Fyzická geografia

Interpretácia základných prírodných zákonitostí pri analýze atmosféry, hydrosféry, litosféry, biosféry, pedosféry s dosahom na humánnogeografickú sféru. Charakteristika základných pojmov a zdôraznenie ich vzájomného pôsobenia pri utváraní typov krajiny na Zemi. Zhodnotenie ich vplyvu na život a jeho kvalitu.

Litosféra

Litosféra, zloženie zemskeho telesa, stavba a vlastnosti zemskej kôry, rozdelenie litosféry (pevninská, oceánska), horniny tvoriace litosféru, astenosféra, litosférické dosky a ich pohyb, dôsledky ich pohybov, vnútorné procesy, vznik pohorí, vulkanizmus, zemetrasenie, vrásové poruchy, príkrovy, planetárne členenie litosféry, stabilné časti pevnín, štíty, platformy, mobilné orogénne zóny, jednotky oceánskeho dna, tvárnosť zemskeho povrchu, pôsobenie geomorfologických činiteľov (vodou, mrazom podmienené, gravitačné, kozmogénne, biogénne, antropogénne procesy), typy georeliéfu.

Atmosféra

Atmosféra, meteorológia, význam atmosféry, zloženie a členenie atmosféry, počasie, meteorologické prvky, meteorologické javy, klíma, klimatotvorné činitele a ich význam v praxi, makroklíma, mikroklíma, rozloženie teploty a zrážok na Zemi, teplotné pásma, tepelná rovnováha, činitele vplývajúce na rozloženie zrážok, zrážkové pásma, prúdenie vzduchu, vietor, všeobecná cirkulácia ovzdušia, Coriolisova sila, monzúny, pasáty, západné a východné vetry, miestne vetry, inverzia teploty, možnosť aplikácie všeobecných poznatkov o pohybe vzduchu na malom území, vzduchové hmoty, atmosférické fronty (arktický, polárny, tropický), mimotropické tlakové útvary, cyklóny, tlakové útvary na polárnom fronte, tropické tlakové útvary, tropické cyklóny, stacionárne cyklóny, znaky oceánskeho a kontinentálneho podnebia;

hlavné klimatické pásma (podľa Alisova), ekvatoriálne, subekvatoriálne, subtropické, pásmo miernych šírok, subarktické, arktické; topoklíma, miestne vetry, inverzia teploty, klimatické diagramy a práca s nimi, znečistenie ovzdušia, význam ozónovej vrstvy.

Hydrosféra

Hydrosféra, voda na Zemi a jej zásoby, svetový oceán a jeho časti, moria, teplota a salinita, dynamika morskej vody (kozmicke vplyvy, fyzikálnomechanické a geodynamické vplyvy);

Voda súše, povrchové toky, hydrografická sieť, povodie, rozvodie, úmorie, hustota a tvar riečnej siete, vodný stav, prietok, režim odtoku, jazerá, vodné nádrže, ľadovce a stála snehová pokrývka, podpovrchová voda, význam vody pre človeka, problémy v oblastiach s nedostatočnými zásobami vody, príklady riešenia problémov spojených s nedostatkom vody.

Biosféra, pedosféra a poľnohospodárstvo

Pedosféra, pôda, pôdotvorné činitele, pôdne horizonty, zloženie pôd, štruktúra a textúra pôdy, reakcia pôdy, humus, úrodnosť pôdy, pôdne druhy, pôdotvorné procesy, pôdne typy, význam pôd pre človeka, ochrana pôdy, problémy spojené s nedostatkom vhodnej pôdy.

Biosféra, ekologické činitele, krajinný ekosystém, bioklimatické pásma, vznik bioklimatických pásiem a ich rozloženie na Zemi, rastlinstvo a živočíšstvo oceánov, vertikálne členenie biosféry, význam biosféry pre človeka, ochrana ekosystémov.

Vertikálne členenie pôd a biosféry. Zákonitosti rozšírenia pôd. Dôsledky ľudskej aktivity na pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo. Typy poľnohospodárskej krajiny.

Lesy (pretrvávajúce odlesňovanie a rozmáhajúce sa zalesňovanie).

Humánna geografia

Obyvateľstvo a sídla

Humánogeografické regióny sveta, kritéria na vyčlenenie regiónov, počet obyvateľov na Zemi, počet obyvateľov v jednotlivých regiónoch, faktory ovplyvňujúce rast a pokles počtu obyvateľstva, populačná explózia, problémy spojené s populačnou explóziou, rozmiestnenie obyvateľstva, hustota obyvateľstva, predpoklady osídľovania, dynamika obyvateľstva, prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva, demografický cyklus, štruktúra obyvateľstva podľa biologických, ekonomických a kultúrnych znakov v jednotlivých regiónoch.

Osídlenie, sídlo, obec, mestské a vidiecke osídlenie, metropola, aglomerácia, konurbácia, megalopolis, štruktúra sídel, funkcie sídel, funkčné členenie mesta, centrum mesta, priestorový rast mesta, proces urbanizácie.

Hospodárstvo

Poľnohospodárska výroba, význam poľnohospodárstva pre človeka, činitele ovplyvňujúce lokalizáciu poľnohospodárstva, poľnohospodárska pôda, typy poľnohospodárskej krajiny, poľnohospodárska výroba, ťažba nerastných surovín, priemyselná výroba, odvetvia a lokalizácia priemyselnej výroby, hlavné oblasti koncentrácie rozmiestnenia priemyslu, význam priemyselnej výroby pre človeka, doprava, význam dopravy, činitele ovplyvňujúce lokalizáciu dopravných ciest a zariadení, členenie dopravy, doprava v jednotlivých regiónoch sveta, cestovný ruch, význam, druhy a formy cestovného ruchu, oblasti cestovného ruchu, zahraničný obchod, export, import, platobná bilancia, služby, hodnotenie vyspelosti štátov (ich skupín) podľa prevládajúceho zastúpenia primárneho, sekundárneho, terciárneho, kvartérneho sektoru v ich ekonomike (HDP, zamestnanosť).

Regionálna geografia sveta

Politická mapa sveta

Zmeny na politickej mape sveta po 2. svetovej vojne, zoskupenia štátov, spoločenské a hospodárske organizácie, štáty a politické zriadenie v štátoch.

Európa

Regióny Európy

Severná Európa, západná Európa, stredná Európa, východná a juhovýchodná Európa, južná a juhozápadná Európa

Fyzickogeografická charakteristika regiónov

Matematickogeografická poloha, fyzickogeografická poloha, rozloha, hranice, horizontálna členitosť. Vertikálna členitosť, lokalizácia prvkov podľa mapy. Podnebné pásma, vplyv klimatotvorných činiteľov na podnebie (Golfský prúd, západné vetry, vzdialenosť od oceána, nadmorská výška), úmoria, vodné toky, jazerá, priplavy, ochrana a tvorba krajiny.

Obyvateľstvo a sídla

Rozmiestnenie (hustota) obyvateľstva a činitele, ktoré ho ovplyvňujú, prirodzený

prírastok obyvateľstva; štruktúra obyvateľstva podľa národov, jazykových skupín, náboženstva; sídelná štruktúra, urbanizácia, vidiecke osídlenie, oblasti s prevahou vidieckeho a mestského osídlenia; sídla: hlavné mestá, ďalšie významné mestá

Hospodárstvo a služby

Charakter hospodárstva a jeho vývoj, priemysel, priemyselné oblasti, zameranie priemyselnej výroby v jednotlivých oblastiach; poľnohospodárstvo, poľnohospodárske oblasti, zameranie poľnohospodárskej výroby v jednotlivých oblastiach; doprava (cestná, železničná, letecká, námorná), letiská, prístavy, cestovný ruch, služby

Ázia

Regióny a ich fyzickogeografická charakteristika

Severná Ázia, (ázijská časť Ruskej federácie), južná a juhovýchodná Ázia, monzúnová Ázia), stredná Ázia, východná Ázia, juhozápadná Ázia a Zakaukazské štáty, Čína, Japonsko, India, Turecko, Indonézia, Filipíny, Irán, Irak, Pakistan, Izrael, Malajzia.

Matematickogeografická poloha, fyzickogeografická poloha, prvky horizontálnej členitosti a ich lokalizácia podľa mapy; prvky vertikálnej členitosti a ich lokalizácia podľa mapy; sopečné oblasti, najvyššie vrchy; podnebné pásma, klimatotvorné činitele (morské prúdy, vplyv oceánov, monzúnov, pravidelných vetrov, vzdialenosti od oceánov, nadmorskej výšky); prvky hydrografickej siete a ich lokalizácia podľa mapy, tundra, tajga, púšte, stepi, dažďové lesy, monzúnové lesy, subtropické rastlinstvo.

Humánogeografická charakteristika regiónov

Rozmiestnenie (hustota) obyvateľstva a činitele, ktoré ju ovplyvňujú, husto a riedko zaľudnené oblasti, rasová, národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva; sídla a ich lokalizácia podľa mapy. Charakter hospodárstva a jeho vývoj, poľnohospodárske výrobné oblasti, zameranie poľnohospodárskej výroby Ázie, priemysel, regióny s rozvinutou priemyselnou výrobou, rýchlo sa rozvíjajúce štáty (moderné technológie), služby, doprava, cestovný ruch.

Afrika

Regióny a ich fyzickogeografická charakteristika

Severná, západná, východná, južná časť Afriky, Egypt, Alžírsko, Tunisko, Maroko, Nigéria, Južná Afrika, Keňa.

Matematickogeografická poloha, fyzickogeografická poloha svetadiela, prvky horizontálnej členitosti a ich lokalizácia podľa mapy; Vertikálna členitosť, jej prvky a lokalizácia podľa mapy (náhorné plošiny, pohoria, panvy, sopky), podnebné pásma, vplyv klimatotvorných činiteľov na charakteristiku podnebných pásiem, úmoria, bezodtokové oblasti, prvky hydrografickej siete a ich lokalizácia; rozšírenie typov

krajín podľa podnebia, dažďové lesy, savany, púšte, subtropické rastlinstvo.

Humánnogeografická charakteristika regiónov

Počet a rozmiestnenie obyvateľstva, štruktúra obyvateľstva (rasy, národy, náboženstvá), kultúra, tradície obyvateľstva v jednotlivých oblastiach Afriky sídla a ich lokalizácia podľa mapy; urbanizácia, veľké mestá a ich problémy, poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, doprava, cestovný ruch, exkurzná trasa, komplexná geografická charakteristika oblasti.

Amerika

Regióny a ich fyzickogeografická charakteristika

Severná, Stredná a Južná Amerika, USA, Kanada, stredoamerické štáty (Mexico), Brazília, Laplatské štáty (Argentína), andské štáty.

Matematickogeografická poloha, fyzickogeografická poloha, socioekonomická poloha, prvky horizontálnej členitosti a ich lokalizácia podľa mapy . Prvky vertikálnej členitosti a ich lokalizácia podľa mapy; podnebné pásma, vplyv klimatotvorných činiteľov (morské prúdy, pravidelné vetry, tropické cyklóny) na podnebie; prvky hydrografickej siete a ich lokalizácia podľa mapy; polárne oblasti, tundra, tajga, listnaté a zmiešané lesy, stepi, dažďové lesy, subtropické rastlinstvo, ochrana a tvorba krajiny (národné parky), komplexná charakteristika prírodných krajín.

Humánnogeografická charakteristika regiónov

Rozmiestnenie (hustota) obyvateľstva, štruktúra obyvateľstva (rasová, národnostná, náboženská), kultúra a tradície obyvateľstva v jednotlivých oblastiach Ameriky, lokalizačné predpoklady osídlenia; sídla, hlavné mestá, ďalšie dôležité hospodárske a kultúrne strediská štátov; charakter hospodárstva, jeho vývoj, poľnohospodárstvo, typy poľnohospodárskej výroby, priemysel, odvetvia a oblasti priemyselnej výroby, doprava, služby, cestovný ruch, exkurzná trasa, komplexná geografická charakteristika regiónu.

Austrália a Oceánia

Austrálsky zväz, Nový Zéland, Papua – Nová Guinea, samostatné štáty, závislé územia.

Matematickogeografická poloha, fyzickogeografická poloha, socioekonomická poloha svetadiela, prvky horizontálnej členitosti a ich lokalizácia podľa, podnebné oblasti v Austrálii a Oceánii.

Rozmiestnenie obyvateľstva, štruktúra obyvateľstva (rasy, národy, náboženstvá), osídľovanie svetadiela; sídla a ich poloha, urbanizácia, prísťahovalectvo.

Charakter hospodárstva a jeho vývoj, ťažba rúd, priemyselné odvetvia, poľnohospodárstvo, chov oviec, doprava, služby, cestovný ruch.

Oceány a polárne oblasti

Rozloženie oceánov, Tichý oceán, Atlantický oceán, Severný ľadový oceán, Indický oceán, ekonomické využitie oceánov, komplexná charakteristika oceánov. Arktída, Antarktída. Poloha, prírodné pomery, hospodárske využitie.

Geografia Slovenskej republiky

Poloha, prírodné pomery

Matematickogeografická, fyzickogeografická, socioekonomická poloha Slovenska; povrchové celky, Karpaty, Panónska panva, horninové zloženie, zastúpenie nerastných surovín, tvorba reliéfu endogénnymi a exogénnymi procesmi, typy reliéfu, geomorfologické členenie, geomorfologické celky; klimatotvorné činitele, prúdenie vzduchových hmôt, polárny front, cyklóny, anticyklóny, stacionárne tlakové útvary, teplota vzduchu, zrážky, podnebné oblasti, počasie v miestnej krajine. Poloha Slovenska vzhľadom na hlavné európske rozvodie, prvky hydrografickej siete a ich lokalizácia podľa mapy povodia riek, režim odtoku riek, jazerá (plesá), umelé vodné nádrže, podzemné vody, minerálne a termálne vody; vznik a význam pôdy, rozšírenie pôdnych typov a druhov, horizontálna zonálnosť, výšková zonálnosť, pôdy v miestnej krajine, úrodnosť (bonita) pôd; fyzickogeografické pomery a vplyv človeka na rozmiestnenie rastlinstva a živočíšstva, rastlinné pásmo a výškové stupne rastlinstva, zalesnenosť územia, význam lesa, lužné lesy, živočíšne spoločenstvá, ochrana rastlinstva a živočíšstva, miestna krajina.

Obyvateľstvo a sídla

Vývoj osídlenia, počet obyvateľov, rast počtu obyvateľstva, štruktúra obyvateľstva podľa veku, zamestnanosti, národnosti, náboženstva, sídla, sídelná štruktúra, urbanizácia, sídla a ich lokalizácia .

Hospodárstvo a služby

Charakteristika hospodárstva a jeho vývoj, poľnohospodárska výroba a oblasti poľnohospodárskej výroby, priemyselná výroba a oblasti priemyselnej výroby, doprava, služby, zahraničný obchod, cestovný ruch, možnosti rozvoja cestovného ruchu.

Krajina, krajinná štruktúra a priestorová organizácia

Krajina

Prostredie života na Zemi, geografia a životné prostredie, vznik a vývoj krajinného prostredia, vzťah človeka ku krajinnému prostrediu, životné prostredie, environmentalistika, ekológia, geoekológia, krajinná ekológia, krajinné prostredie fyzickogeografická štruktúra krajiny, krajinná sféra Zeme a jej zložky, ohraničenie krajiny v rámci planéty, prvotná a druhotná štruktúra krajiny, rozmery

(dimenzie) krajinných jednotiek, krajinný potenciál, ekologická stabilita, ekologická únosnosť krajiny, diverzita krajiny, prírodné zdroje krajiny, stabilita krajinnej sféry Zeme.

Kultúrna krajina

Typy kultúrnej krajiny podľa stupňa premeny; formy využitia zeme, uzly, siete, povrchy, regióny kultúrnej krajiny, homogénne a nodálne; geotechnické systémy krajiny.

Globálne environmentálne problémy

Zdroje znečistenia (prírodné, umelé), dôsledky znečistenia ovzdušia, vody, pôdy, znehodnotenie rastlinstva a živočíšstva, úbytok surovínových zdrojov.

5. Obsahový a výkonový štandard

Názov tematického celku: **Geografia v praxi a zobrazovanie Zeme**

Počet hodín v 3. a 4. Ročníku: 12/ 6

Obsahový štandard (téma)	Výkonový štandard (VV)	Stratégie vyučovania	Metódy a prostriedky hodnotenia	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
<u>Geografia ako veda</u> teoretické základy geografie, geografia ako veda, krajina a jej zložky, význam geografie pre človeka <u>Zobrazovanie Zeme</u> uplatňovanie geo informácií v bežnom živote mapa, súradnice na mapách, tematické mapy, obsah mapy, mierka mapy, tvorba mapy diagramy a grafy kartogram a kartodiagram GPS, geocashing	Identifikovať základné poznatky o geografii, ako vede Charakterizovať základné poznatky a pojmy, objekt a predmet geografie v minulosti a súčasnosti Vysvetliť význam geografie pre ľudskú spoločnosť v minulosti, súčasnosti a budúcnosti Používať správnu terminológiu Vysvetliť určovanie polohy bodu na Zemi Získať údaje z rôznych tematických máp a použiť údaje pri riešení úloh. Orientovať sa na mape Určovať polohu ľubovoľného sídla na mape pomocou geografických súradníc Porovnať využitie GPS s mapou v každodennom živote Vedieť sa orientovať podľa mapy v konkrétnom území Podľa mapy charakterizovať prírodné pomery a socioekonomické javy jednotlivých regiónov sveta, využívať poznatky z fyzickej a humánnej geografie	MP- 1, 2, 3, 4, 6, 11 FP- A, B, C, D, G, H, I, K, P, Q	1.4, 1.5, 1.6, 1.12, 1.13 2.1, 3.3	1.1., 1.2., 1.5., 1.7.,1.8., 1.9. 2.1. 8.1., 8.3. 9. Matematika Katolícke náboženstvo Dejepis Informatika

Názov tematického celku: **Zem ako vesmírne teleso**

Počet hodín v 3. a 4. Ročníku: 8/ 4

Obsahový štandard (téma)	Výkonový štandard (VV)	Stratégie vyučovania	Metódy a prostriedky hodnotenia	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
<u>Zem ako vesmírne teleso</u> Zem vo vesmíre Rozmery Zeme Dôsledky tvaru Zeme na usporiadanie javov vo fyzickogeografickej sfére Zeme Pohyby Zeme (hviezdny deň, slnečný deň, dátumová hranica, časové pásma tropický rok) a ich dôsledky Mesiac, slapové javy, odliv, príliv	Popísať a vysvetliť postavenie Zeme vo vesmíre, opísať ostatné vesmírne telesá Porovnať veľkosť Zeme pri aproximácii jej tvaru ako gule a elipsoidu Uviesť príklady dôsledkov tvaru Zeme na usporiadanie typov krajín na Zemi. Demonštrovať pohyby Zeme na modeloch, nákresoch a uviesť dôsledky jej pohybov Opísať obeh Zeme okolo Slnka, vysvetliť, dôsledky obehu na ľubovoľné miesto na Zemi Opísať spôsob výpočtu rozdielu časov miest v ľubovoľných časových pásmach Vysvetliť vznik slapových javov	MP- 1, 2, 3, 4, 6, 11 FP- A,B, C, D, G, K, M, O, P	1.4, 1.5, 1.6, 1.12, 1.13 2.1., 2.2. 3.3., 3.5.	1.1., 1.2., 1.5., 1.7.,1.8., 1.9. 2.1. 8.1., 8.3. 9. Matematika Katolícke náboženstvo Dejepis Informatika

Názov tematického celku: **Príroda Zeme- Fyzická geografia**

Počet hodín v 3. a 4. Ročníku: 28/ 10

Obsahový štandard (téma)	Výkonový štandard (VV)	Stratégie vyučovania	Metódy a prostriedky hodnotenia	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
<i>Litosféra</i> Stavba zemského telesa Litosférické dosky, ich mobilita Príčiny a dôsledky pohybu litosf. dosiek Mechanizmus a dôsledky endogénnych procesov, endogénne formy reliéfu Mechanizmus exogénnych procesov a ich vplyv na tvorbu georeliéfu, georeliéf Exogénne formy reliéfu Človek a litosféra	Používať správnu terminológiu Poznať stavbu zemského telesa, základných jednotiek pevnín, ich mobilitu, príčiny mobility a dopady na horotvornú činnosť, sopečnú činnosť a zemetrasenia. Určiť na mape najdôležitejšie povrchové celky a porovnať povrch v jednotlivých regiónoch. Zdôvodniť rozdielnosť tvarov povrchov v rôznych oblastiach sveta na základe horotvorných procesov Opísať a porovnať mechanizmy pôsobenia endogénnych a exogénnych procesov a ich vplyv na tvorbu zemského povrchu Zdôvodniť miesta výskytu zemetrasení, cunami a sopečných erupcií a možnosti ochrany človeka pred nimi	MP- 1, 2, 4, 5, 6, 9, 11 FP- A, B, C, D, E, G, K, L, M, O, P	1.4, 1.5, 1.6, 1.12, 1.13 2.1, 2.2 3.3, 3.5	1.1., 1.2., 1.5., 1.7.,1.8., 1.9. 2.1. 8.1., 8.3., 9. Matematika Katolícke náboženstvo Dejepis Informatika Občianska náuka Regionálna výchova Voda v krajine
<i>Atmosféra</i> Podnebné pásma, všeobecná cirkulácia ovzdušia, smer prúdenia vetrov, monzúny, miestne vetry klimatické diagramy Globálna klíma- zmeny, príčiny	Charakterizovať zloženie atmosféry, jej vertikálne členenie Zdôvodniť rozdiely v počasí a klíme v atmosfére Na základe podkladov (mapy, grafy, tabuľky) analyzovať atmosférické javy Zhrnúť rozloženie teplôt a zrážok na Zemi, analyzovať klimatické mapy a diagramy Opísať všeobecnú cirkuláciu atmosféry a jej príčiny Na tematických mapách odlíšiť klimatické pásma a oblasti Uviesť a analyzovať znaky globálneho otepľovania, aktualizovať poznatky o nich	MP- 1, 2, 4, 5, 6, 9, 11 FP- A, B, C, D, E, G, K, L, M, O, P	1.4, 1.5, 1.6, 1.12, 1.13 2.1, 2.2 3.3, 3.5	1.1., 1.2., 1.5., 1.7.,1.8., 1.9. 2.1. 8.1., 8.3., 9. Matematika Katolícke náboženstvo Dejepis Informatika Občianska náuka Regionálna výchova

	Interpretovať základné zákonitosti pri analýze atmosféry na HG sféru. Zaradiť na základe mapových podkladov jednotlivé regióny sveta do podnebných pásiem, opísať hlavné podnebné činitele, ktoré pôsobia na charakter podnebia			Voda v krajine
<i>Hydrosféra</i> Svetový oceán- oceány a moria Vlastnosti a dynamika morskej vody Význam svetového oceánu pre človeka Vodstvo súše- rieky, vodopády, jazerá, podpovrchové vody ľadovce Vodstvo a reliéf	Opísať obeh vody Reliéf dna morí a oceánov Opísať dynamiku pohybov morskej vody – analyzovať morské prúdy ako klimatotvorný činiteľ, slapové javy Porovnať Chemické a fyzikálna vlastnosti a ich zákonitosti v rôznych oblastiach svetového oceánu Vysvetliť význam svetového oceánu pre ľudstvo, najmä v budúcnosti Opísať na konkrétnych príkladoch vodstvo na súši- povrchové a podpovrchové vody, ľadovce Vedieť analyzovať hydrografiю vybranej oblasti na základe mapových podkladov, tabuliek a grafov, vo vzťahu k podnebiu určiť a porovnať na mape významné prvky vodstva súše Na konkrétnych príkladoch vedieť popísať mechanizmus vzniku vodou podmienených procesov a formy reliéfu Pitná voda, jej zdroje, ich dostupnosť a ochrana- vo svete a na Slovensku Analýza vplyvu zákonitostí hydrosféry na HG sféru Poznať a používať správne cudzojazyčné a slovenské pojmy	MP- 1, 2, 4, 5, 6, 9, 11 FP- A, B, C, D, E, G, K, L, M, O, P	1.4, 1.5, 1.6, 1.12, 1.13 2.1, 2.2 3.3, 3.5	1.1., 1.2., 1.5., 1.7.,1.8., 1.9. 2.1. 8.1., 8.3., 9. Matematika Katolícke náboženstvo Dejepis Informatika Občianska náuka Regionálna výchova Voda v krajine
<i>Biosféra, Pedosféra a poľnohospodárstvo</i> Pedosféra- základné poznatky, vznik a vývin pôd, pôdotvorné procesy Biosféra- základné poznatky a pojmy Zákonitosti rozšírenia pôd Bioklimatické pásma Vertikálne členenie pôd a biosféry	Vedieť charakterizovať lesné ekosystémy Zeme, hospodársku činnosť človeka v nich, jej dôsledky (odlesňovanie, zalesňovanie) Analyzovať vplyvy zákonitostí pedosféry a biosféry na HG sféru Zaradiť jednotlivé regióny sveta do bioklimatických pásiem , porovnať ich podľa množstva zrážok, prevládajúcej vegetácie a živočíšstva	MP- 1, 2, 4, 5, 6, 9, 11 FP- A, B, C, D, E, G, K, L, M, O, P	1.4, 1.5, 1.6, 1.12, 1.13 2.1, 2.2 3.3, 3.5	1.1., 1.2., 1.5., 1.7.,1.8., 1.9. 2.1. 8.1., 8.3., 9. Matematika Katolícke náboženstvo Dejepis Informatika

Typy poľnohospodárskej krajiny Deforestácia, dezertifikácia Dôsledky ľudskej aktivity na pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo Pásmovitost' vegetácie na Zemi – príčiny a hlavné charakteristické črty jednotlivých pásiem	Poznať a používať správne cudzojazyčné a slovenské pojmy Vysvetliť vznik a vývin pôdných druhov a typov Opísať horizontálnu a vertikálnu zónanosť biosféry a pôdných typov na Zemi Na základe činnosti človeka v krajine opísať typy poľnohospodárskych krajín			Občianska náuka Regionálna výchova Voda v krajine

Názov te matického celku: **Humánna geografia**

Počet hodín v 3. a 4. Ročníku: 25/ 10

Obsahový štandard (téma)	Výkonový štandard (VV)	Stratégie vyučovania	Metódy a prostriedky hodnotenia	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
<i>Obyvateľstvo a sídla</i> Vývoj počtu obyvateľov, Rozmiestnenie, Dynamika, Štruktúra	Používať správnu terminológiu Porovnať rozmiestnenie obyvateľov, druhy sídiel v rôznych častiach sveta Na základe údajov z rôznych zdrojov porovnať vývoj obyvateľstva vybraných regiónov Zeme a prognózy jeho vývoja z hľadiska rozmiestnenia, dynamiky a štruktúry Vedieť vysvetliť procesy dynamiky, prirodzeného a mechanického pohybu obyvateľstva a jeho typov s dôrazom na migráciu na príkladoch vybraných regiónov sveta Vedieť porovnať Slovensko a štáty Európy a sveta podľa tabuliek v ukazovateľoch: pôrodnosť, úmrtnosť, prirodzený prírastok, priemerná dĺžka života Analyzovať vekové pyramídy Porovnať základné črty svetových náboženstiev a ich kultúr	MP- 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11 FP- A, B, C, D, G, I, K, M, O, P	1.4, 1.5, 1.6, 1.12 1.13 2.1, 2.2 3.3, 3.5	1.1., 1.2., 1.5., 1.7.,1.8., 1.9. 2.1. 8.1., 8.3. 9. Matematika Občianska náuka Katolícke náboženstvo

Sídla, osídlenie, klasifikácia sídiel, štruktúra mesta, urbanizácia	Vedieť porovnať jednotlivé typy a kategórie sídiel na konkrétnych príkladoch v rôznych častiach sveta na základe mapových podkladov Vysvetliť pojem urbanizácia, dôvody urbanizácie, porovnávať vybrané štáty Uviesť problémy spojené s urbanizáciou			Dejepis Informatika Regionálna výchova
<i>Hospodárstvo</i> Štruktúra, sektory hospodárstva, Poľnohospodárstvo, Priemyselná výroba Doprava, členenie dopravy, dopravné systémy, prístavy, letiská Služby, Veda, Finančníctvo a zahraničný obchod Cestovný ruch, význam, druhy a formy Oblasti cestovného ruchu	Charakterizovať hospodárstvo na základe vybraných kritérií Podľa štatistických údajov a informácií z rôznych zdrojov porovnať postavenie vybraných štátov v hospodárstve sveta, pomocou internetových zdrojov aktualizovať údaje Charakterizovať poľnohospodárstvo a priemyselnú výrobu, význam pre človeka, činitele lokalizácie, typy poľnoh. krajiny Porovnať rozloženie priemyselných stredísk vo vybraných regiónoch sveta Vedieť charakterizovať a analyzovať dopravný systém v našom meste, na Slovensku a porovnať ho s dopravnými systémami vo svete Pomocou štatistických tabuliek, textov a grafov vedieť riešiť problémové úlohy Ktoré druhy hospodárstva stagnujú a ktoré majú rastový trend? Ako sa na hospodárskom raste prejavuje a aj v budúcnosti bude globálna kríza? Aký je význam III. a IV. sektoru hospodárstva v ekonomike vybraných štátov(skupín). Interpretovať rôzne spôsoby grafického znázornenia grafov zahraničného obchodu na základe exportu a importu vo vybraných regiónoch Zeme. Vytvoriť vlastný zoznam oblastí cestovného ruchu, zhodnotiť ich potenciál na základe vytvorených vlastných kritérií	MP- 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11 FP- A, B, C, D, G, I, K, M, O, P	1.4, 1.5, 1.6, 1.12 1.13 2.1, 2.2 3.3, 3.5	1.1., 1.2., 1.5., 1.7.,1.8., 1.9. 2.1. 8.1., 8.3. 9. Matematika Občianska náuka Katolícke náboženstvo Dejepis Informatika Regionálna výchova Voda v krajine

Názov tematického celku: **REGIONÁLNA GEOGRAFIA SVETA**

Počet hodín v 3. a 4. Ročníku: 0/ 47

Obsahový štandard (téma)	Výkonový štandard (VV)	Stratégie vyučovania	Metódy a prostriedky hodnotenia	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
<i>Politická mapa sveta 0 I2</i> spoločenské a hospodárske integrácie a zoskupenia, politické systémy Globalizácia	Na základe poznatkov z histórie analýza politickej mapy sveta po II. svetovej vojne v kontexte ďalšieho vývoja Porovnať štáty podľa politického systému, typu vlády, štátoprávneho usporiadania Charakterizovať- OSN, NATO, EÚ,- štáty EÚ, regionálne združenia	MP- 1, 2, 6,11 FP- A, B, D, G, M, Q	1.4, 1.12 2.1, 2.2 3.3	1.1., 2.2. 8.1., 8.2. 9. Dejepis Občianska náuka
<u>Európa</u> 0/14				
<i>Regióny Európy</i> <i>Fyzickogeografická charakteristika regiónov</i> Poloha, rozloha, horizontálna a vertikálna členitosť, podnebné pásma, klimatotvorné činitele, úmoria, vodné toky, jazerá, prielivy, ochrana a tvorba krajiny Poloha, rozloha, horizontálna a vertikálna členitosť, podnebné pásma, klimatotvorné činitele, úmoria, vodné toky, jazerá, prielivy, ochrana a tvorba krajiny	Určiť polohu jednotlivých oblastí p. určených kritérií Lokalizovať na mape prvky horizontálnej členitosti Charakterizovať vývoj reliéfu oblastí Eu Porovnať vplyv klimatických činiteľov na podnebie obl. Eu Lokalizovať a zhodnotiť hospodársky význam vodných tokov a jazier Charakterizovať zákonitosti rozšírenia pôd, rastlínstva a živočíšstva v závislosti od geo šírky a nadmorskej výšky Určiť polohu jednotlivých oblastí p. určených kritérií Lokalizovať na mape prvky horizontálnej členitosti Charakterizovať vývoj reliéfu oblastí Eu Porovnať vplyv klimatických činiteľov na podnebie obl. Eu Lokalizovať a zhodnotiť hospodársky význam vodných tokov a jazier Charakterizovať zákonitosti rozšírenia pôd, rastlínstva a živočíšstva v závislosti od geo šírky a nadmorskej výšky	MP- 1, 2, 3, 6, 7,11 FP- A, B, C, D, G, I, J, M, O, P, Q	1.4, 1.6, 1.12, 1.13 2.1, 2.2, 3.3, 3.5	1.1., 1.5., 1.9. 2.1., 2.2., 4.3. 6.4., 7. 8.1., 8.2. 9., 10. Biológia Ekológia Dejepis Občianska náuka Katolícke

<i>Obyvateľstvo a sídla</i> Rozmiestnenie a činitele rozmiestnenia obyvateľstva, prirodzený pohyb, štruktúra p. národov, jazykových skupín, náboženstva; sídelné štruktúry, urbanizácia, vidiecke a mestské osídlenie; sídla, hlavné mestá a významné sídla <i>Hospodárstvo a služby</i> Hospodárstvo a jeho vývoj, priemysel, priemyselné oblasti a ich zameranie; poľnohospodárstvo- poľnohospodárske oblasti, zameranie výroby; doprava, letiská, prístavy, cestovný ruch, služby	Porovnať základnú jazykovú, národnostnú, a náboženskú štruktúru Zdôvodniť nerovnomernú hustotu obyvateľstva, lokalizovať na mape Posúdiť rozdiely v urbanizácii jednotlivých oblastí Lokalizovať štáty, hlavné mestá a vybrané veľké mestá Charakterizovať európske konurbácie a najväčšie aglomerácie Charakterizovať sústredenie jednotlivých priemyselných odvetví v oblastiach Eu Zhodnotiť predpoklady oblastí pre poľnohospodársku výrobu Posúdiť a určiť oblasti vhodné pre cestovný ruch Lokalizovať na mape najvýznamnejšie prístavy a letiská, zdôvodniť ich význam Analyzovať hodnotu HDP/obyvateľa a vysvetliť zistené rozdiely			náboženstvo Umenie a kultúra Voda v krajine
<u>Ázia 0/10</u>				
<i>Regióny a ich fyzickogeografická charakteristika</i> Poloha, rozloha, horizontálna a vertikálna členitosť, podnebné pásma, klimatotvorné činitele; sopečné oblasti, najvyššie vrchy; prvky hydrografickej siete a ich lokalizácia, jazerá, tundra, tajga, púšte, stepi, dažďové a monzúnové lesy, subtropické rastlinstvo <i>Humánogeografická charakteristika regiónov</i> Rozmiestnenie a činitele rozmiestnenia obyvateľstva, prirodzený pohyb, štruktúra p. rasy, národov a náboženstiev; sídla a ich lokalizácia podľa mapy Charakter hospodárstva a jeho vývoj, poľnohospodárske výrobné oblasti, zameranie poľnohospodárskej výroby,	Určiť polohu vzhľadom na geo súradnice, zemské poglobule, ostatné svetadiely a oceány Lokalizovať vybrané prvky horizontálnej členitosti Zhodnotiť podľa mapy zastúpenie jednotlivých povrchových celkov, lokalizovať prvky vertikálnej členitosti Posúdiť vplyv monzúnov na podnebie J, JV a V Ázie Vysvetliť odlišnosti v klimatických charakteristikách Určiť podľa mapy najvýznamnejšie úmoria, rieky a jazerá Zhodnotiť socioekonomický význam jednotlivých riek Vysvetliť zákonitosti rozmiestnenia bioklimatických pásiem Ázie Komplexne charakterizovať FG regióny Ázie Uviesť približný počet obyvateľov, zmeny v dynamike, najľudnatejšie štáty, národy a náboženstvá Pracovať s tabuľkami- posúdiť prirodzený pohyb obyvateľov Porovnať náboženstvá s európskymi Vymenovať a lokalizovať najväčšie sídla Charakterizovať zameranie hospodárstva a pomocou tabuliek analyzovať HDP/obyvateľa, vysvetliť rozdiely Uviesť najvýznamnejšie poľnohospodárske produkty	MP- 1, 2, 3, 6, 7, 11 FP- A, B, C, D, G, I, J, M, O, P, Q	1.4, 1.6, 1.12, 1.13 2.1, 2.2, 3.3, 3.5	1.1., 1.5., 1.9. 2.1., 2.2., 4.3. 6.4., 7. 8.1., 8.2. 9., 10. Biológia Ekológia Dejepis Občianska náuka Katolícke náboženstvo Umenie a kultúra Voda v krajine

priemysel, regióny s rozvinutou priemyselnou výrobou, rýchlo sa rozvíjajúce štáty, služby, doprava, cestovný ruch	a oblasti ich dorábania, vo väzbe na prírodné podmienky Opísať zameranie a porovnať oblasti Ázie z hľadiska hospodárskeho potenciálu a priemyslu Zhodnotiť význam služieb pre oblasti Ázie Zosumarizovať stav a predpoklady cestovného ruchu			
<u>Afrika</u> 0/ 7				
<i>Regióny a ich fyzickogeografická charakteristika</i> Poloha, rozloha, horizontálna a vertikálna členitosť, podnebné pásma, klimatotvorné činitele; sopečné oblasti, najvyššie vrchy; Úmoria, bezodtokové oblasti, prvky hydrografickej siete a ich lokalizácia, jazerá, rozšírenie typov krajín podľa podnebia, dažďové lesy, savany, púšte, subtropické rastlinstvo <i>Humánogeografická charakteristika regiónov</i> Rozmiestnenie a činitele rozmiestnenia obyvateľstva, prirodzený pohyb, štruktúra p. rasy, národov a náboženstiev; veľké mestá a ich problémy, sídla a ich lokalizácia podľa mapy, urbanizácia Poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, doprava, cestovný ruch, exkurzná trasa, komplexná geografická charakteristika oblasti	Určiť polohu vzhľadom na geo súradnice, zemské pologule, ostatné svetadiely a oceány Lokalizovať vybrané prvky horizontálnej členitosti Zhodnotiť podľa mapy zastúpenie jednotlivých povrchových celkov, lokalizovať prvky vertikálnej členitosti Konkretizovať vplyv všeobecnej cirkulácie atmosféry na podnebie Afriky Odlíšiť a lokalizovať na mape podnebné pásma Lokalizovať rieky, jazerá a priehrady Zdôvodniť princíp vzniku a rozloženia bioklimatických pásiem Analyzovať typy krajín podľa rastlinstva, podnebia, pôd, živočíšstva Uviesť približný počet obyvateľov, zmeny v dynamike, najľudnatejšie štáty, národy a náboženstvá Pracovať s tabuľkami- posúdiť prirodzený pohyb obyvateľov Lokalizovať najväčšie mestá, zosumarizovať proces urbanizácie a porovnať ho v jednotlivých oblastiach Opísať zameranie hospodárstva vo väzbe na prírodné podmienky a zdroje nerastrných surovín Určiť najvýznamnejšie exportné produkty a oblasti ich dorábania Porovnať štruktúru exportu a importu Afriky Charakterizovať úroveň služieb a dopravy Uviesť možnosti cestovného ruchu Vytvoriť komplexnú charakteristiku Aplikovať najnovšie informácie o Afrike	MP- 1, 2, 3, 6, 7, 11 FP- A, B, C, D, G, I, J, M, O, P, Q	1.4, 1.6, 1.12, 1.13 2.1, 2.2, 3.3, 3.5	1.1., 1.5., 1.9. 2.1., 2.2., 4.3. 6.4., 7. 8.1., 8.2. 9., 10. Biológia Ekológia Dejepis Občianska náuka Katolícke náboženstvo Umenie a kultúra Voda v krajine
<u>Amerika</u> 0/ 7				
<i>Regióny a ich fyzickogeografická charakteristika</i>	Určiť polohu vzhľadom na geo súradnice, zemské pologule, ostatné svetadiely a oceány Lokalizovať vybrané prvky horizontálnej členitosti	MP- 1, 2, 3, 6, 7, 11	1.4, 1.6, 1.12,	1.1., 1.5., 1.9. 2.1., 2.2., 4.3.

Poloha, rozloha, horizontálna a vertikálna členitosť, podnebné pásma, klimatotvorné činitele; úmoria, bezodtokové oblasti, prvky hydrografickej siete a ich lokalizácia, rozšírenie typov krajín, polárne oblasti, tundra, tajga, listnaté a zmiešané lesy, stepi, dažďové lesy, púšte, subtropické rastlinstvo, ochrana a tvorba krajiny(národné parky) <i>Humánnogeografická charakteristika regiónov</i> Rozmiestnenie a činitele rozmiestnenia obyvateľstva, lokalizačné predpoklady rozmiestnenia, kultúra a tradície v jednotlivých oblastiach , štruktúra p. rasy, národov a náboženstiev; sídla, hlavné mestá, dôležité hospodárske a kultúrne strediská štátov Charakter hospodárstva, jeho vývoj poľnohospodárstvo, typy poľnohospod. výroby, priemysel- odvetvia a oblasti, lesné hospodárstvo, služby, doprava, cestovný ruch, exkurzná trasa, komplexná geografická charakteristika regiónu	Porovnať podľa mapy zastúpenie povrchových celkov v jednotlivých regiónoch, lokalizovať prvky vertikálnej členitosti Posúdiť klimatotvorné činitele na podnebie jednotlivých oblastí Ameriky a porovnať ich Analyzovať hodnoty klimatických charakteristík v jednotlivých oblastiach Lokalizovať vybrané rieky, vodopády, vodné plochy a porovnať hospodárske využitie vodných tokov v jednotlivých regiónoch Charakterizovať rozmiestnenie bioklimatických pásiem Komplexne charakterizovať oblasti Analyzovať typy krajín podľa rastlinstva, podnebia, pôd, živočíšstva Uviesť základnú jazykovú, národnostnú, a rasovú štruktúru- rozlíšiť ich podľa vzniku Zdôvodniť nerovnomernú hustotu obyvateľstva, lokalizovať na mape Posúdiť rozdiely v urbanizácii jednotlivých oblastí Charakterizovať väzby poľnohospodárstva na prírodné podmienky Vymenovať a lokalizovať svetovo významné miesta ťažby nerastných surovín Porovnať priemyselné oblasti v regiónoch a zameranie ich priemyselnej výroby Charakterizovať úroveň služieb a dopravy Uviesť možnosti cestovného ruchu Vytvoriť komplexnú charakteristiku Aplikovať najnovšie informácie o Amerike	FP- A, B, C, D, G, I, J, M, O, P, Q	1.13 2.1, 2.2, 3.3, 3.5	6.4., 7. 8.1., 8.2. 9., 10. Biológia Ekológia Dejepis Občianska náuka Katolícke náboženstvo Umenie a kultúra Voda v krajine
<u>Austrália a Oceánia 0/ 4</u>				
Poloha, prírodné pomery- poloha, členitosť, podnebné oblasti v Austrálii a Oceánii, plošiny, púšte Obyvateľstvo a sídla- rozmiestnenie, štruktúra (rasy, národy, náboženstvá), sídla, urbanizácia, prisťahovalectvo Hospodárstvo a služby- charakter, vývoj, ťažba rúd, priemyselné odvetvia, poľnohospodárstvo, chov oviec, doprava,	Určiť polohu vzhľadom na geo súradnice, zemské poglobule, ostatné svetadiely a oceány Lokalizovať vybrané prvky horizontálnej členitosti Určiť a lokalizovať podnebné pásma Opísať pôvod ostrovov v Oceánii, uviesť príklady Lokalizovať významné vodné toky, hustotu riečnej siete Vysvetliť špecifické znaky rastlinstva a živočíšstva Austrálie a Oceánie Uviesť približný počet obyvateľov Austrálie a Nového Zélandu, rozmiestnenie obyvateľov, rasovú štruktúru	MP- 1, 2, 3, 6, 7,11 FP- A, B, C, D, G, I, J, M, O, P, Q	1.4, 1.6, 1.12, 1.13 2.1, 2.2, 3.3, 3.5	1.1., 1.5., 1.9. 2.1., 2.2., 4.3. 6.4., 7. 8.1., 8.2. 9., 10. Biológia

služby, cestovný ruch	Určiť polohu sídiel a zdôvodniť ju Zhodnotiť význam nerastného bohatstva a určiť významné miesta ťažby Opísať oblasti a špecializácie poľnohospodárstva Zhodnotiť zameranie priemyslu v závislosti na ťažbe a poľnohospodárstvom Analyzovať význam dopravy a služieb Zhrnúť súčasný stav a perspektívy cestovného ruchu Vytvoriť komplexnú charakteristiku Aplikovať najnovšie informácie o Austrálii a Oceánii			Ekológia Dejepis Občianska náuka Katolícke náboženstvo Umenie a kultúra Voda v krajine
<u>Oceány a Polárne oblasti</u> 0/ 3				
Oceány- rozloženie, ekonomické využitie, komplexná charakteristika Polárne oblasti- Arktída, Antarktída, poloha, prírodné pomery, hospodárske využitie	Určiť rozloženie jednotlivých častí Svetového oceána a porovnať ich hospodárske využitie- námorné trasy, oblasti s najväčšími prístavmi porovnať Komplexne charakterizovať Porovnať polohu, podnebie a hospodárske využitie Arktídy a Antarktídy	MP- 1, 2, 6, 7, 11 FP- A, B, D, G, I, J, M, O, P	1.4, 1.6, 1.12, 1.13 2.1, 2.2, 3.3, 3.5	1.1., 1.5., 1.9. 2.1., 2.2., 4.3. 6.4., 7. 8.1., 8.2. 9., 10. Biológia Ekológia Dejepis Voda v krajine

Názov tematického celku: **GEOGRAFIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Počet hodín v 3. a 4. Ročníku: 0/ 21

Obsahový štandard (téma)	Výkonový štandard (VV)	Stratégie vyučovania	Metódy a prostriedky hodnotenia	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
Poloha, prírodné pomery 0/10				
Poloha, povrchové celky, horninové zloženie, nerastné suroviny, tvorba reliéfu endogénnymi a exogénnymi procesmi, typy reliéfu, geomorfologické členenie, geomorfologické celky; Klimatotvorné činitele, prúdenie vzduchových hmôt, polárny front, cyklóny, anticyklóny, stacionárne tlakové útvary, teplota vzduchu, zrážky, podnebné oblasti, počasie v miestnej krajine.	Určiť polohu Slovenska geografickými súradnicami a analyzovať výhody a nevýhody polohy. Zhodnotiť polohu Slovenska vzhľadom na oceány, nadmorskú výšku a z geopolitického hľadiska. Vysvetliť súvislosť medzi vytváraním reliéfu v jednotlivých geologických dobách a horninovým zložením geologických pásiem. Pomocou mapy charakterizovať vývoj Karpát a Panónskej panvy. Vymenovať významné nerastné suroviny Slovenska, lokalizovať miesta ich výskytu na mape a posúdiť ich vzťah k horninovému podložíu. Opísať geomorfologické procesy, ktoré modelovali reliéf Slovenska a podľa mapy na konkrétnych príkladoch charakterizovať ich vplyv. Uviesť lokalizáciu geomorfologických celkov miestnej krajiny. Vymenovať klimatotvorné činitele a charakterizovať špecifiká ich pôsobenia na území Slovenska. Podrobiť analýze klimatotvorné činitele miestneho regiónu. Opísať vplyv vzduchových hmôt a stacionárnych tlakových útvarov na podnebie (počasie) SR, analyzovať dôsledky polohy Slovenska blízko polárneho frontu, charakterizovať počasie pri cyklónálnej a anticyklónálnej situácii v lete a zime. Podľa mapy určiť priemernú ročnú teplotu oblastí Slovenska, ročný chod teplôt, charakterizovať teplotný gradient a vznik teplotnej inverzie. Uviesť priemerné množstvo zrážok a zdôvodniť nerovnomerné rozloženie zrážok	MP- 1, 2, 6, 8, 9, 11 FP- A, B, C, D, E, G, H, I, K, M, O, P, Q	1.4, 1.5, 1.6, 1.12, 1.13 2.1 3.3, 3.5	1.1, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 4.1, 4.3 6.1, 7., 8.3., 9. Geológia Biológia Ekológia Fyzika Matematika Chémia Informatika Náboženská výchova Občianska náuka Regionálna výchova Umenie a kultúra Voda v krajine

Poloha Slovenska vzhľadom na hlavné európske rozvodie, prvky hydrografickej siete a ich lokalizácia podľa mapy, povodia riek, režim odtoku riek, jazerá (plesá), umelé vodné nádrže, podzemné vody, minerálne a termálne vody; Vznik a význam pôdy, rozšírenie pôdných typov a druhov, horizontálna a výšková zonálnosť, pôdy v miestnej krajine, úrodnosť (bonita) pôd; Fyzickogeografické pomery a vplyv človeka na rozmiestnenie rastlinstva a živočíšstva, rastlinné pásmo a výškové stupne rastlinstva, zalesnenosť územia, význam lesa, lužné lesy, živočíšne spoločenstvá, ochrana rastlinstva a živočíšstva, miestna krajina.	v priebehu roka na území Slovenska. Podľa mapy určiť a porovnať podnebné oblasti Slovenska (teploty, zrážky a i.). Zaradiť miestny región do podnebných oblastí a charakterizovať jeho podnebné špecifiká. Lokalizovať na mape rieky, určiť vybrané rieky na obrysnej mape, lokalizovať úoria. Zhodnotiť rozloženie a početnosť jazier na Slovensku, vysvetliť ich pôvod. Vymenovať najvýznamnejšie vodné nádrže a zhodnotiť ich využitie. Zdôvodniť nerovnomerné rozloženie zásob podzemnej vody. Charakterizovať vodstvo miestnej krajiny. Vymenovať pôdne druhy a ich rozmiestnenie na území Slovenska, vysvetliť usporiadanie pôdných typov (vertikálna zonálnosť, predhorská zonálnosť) a určiť azonálne pôdne typy. Poznať súvislosti medzi podnebím, vodstvom, geologickým podložím a pôdnymi druhmi a pôdnymi typmi v miestnej krajine. Analyzovať fyzickogeografické činitele a mechanizmus ich vplyvu na rozšírenie rastlinných druhov. Podľa mapy charakterizovať rozčlenenie rastlinstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky, určiť súvislosti s podnebím a pôdami. Charakterizovať typických zástupcov rastlinstva a živočíšstva v jednotlivých výškových stupňoch. Porovnať zalesnenosť územia Slovenska s ostatnými európskymi štátmi. Zhodnotiť zásahy človeka do prirodzenej vegetácie v minulosti a na modelových príkladoch (lužné lesy, miestna krajina) poukázať na dôsledky v súčasnosti			
Obyvateľstvo a sídla 0/4				
Vývoj osídlenia, počet obyvateľov, rast počtu obyvateľstva, štruktúra obyvateľstva	Vysvetliť vplyv prírodných a socioekonomických podmienok na osídlenie územia v historických súvislostiach. Charakterizovať súčasný prirodzený prírastok na	MP- 1, 2, 6, 8, 9, 11	1.4, 1.5, 1.6, 1.12, 1.13	1.1, 1.5, 1.7. 2.1, 2.2, 2.3, 4.1, 4.3, 6.1, 6.4., 7., 8.3., 9., 10

podľa veku, zamestnanosti, národnosti, náboženstva, sídla, sídelná štruktúra, urbanizácia, sídla a ich lokalizácia	Slovensku a zdôvodniť jeho zmeny za ostatné desaťročia. Charakterizovať národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva. Opísať sídla z hľadiska ich kultúrneho alebo hospodárskeho významu. Charakterizovať sídla v miestnej oblasti	FP- A, B, C, D, E, G, H, I, K, M, O, P, Q	2.1, 2.2 3.3	Biológia Ekológia Dejepis Matematika Ekonomika Informatika Náboženská výchova Občianska náuka Regionálna výchova Umenie a kultúra
Hospodárstvo a služby 0/7				
Charakteristika hospodárstva a jeho vývoj, priemyselná výroba a oblasti priemyselnej výroby Poľnohospodárska výroba a oblasti poľnohospodárskej výroby Doprava, služby, zahraničný obchod, cestovný ruch, možnosti rozvoja cestovného ruchu.	Charakterizovať jednotlivé odvetvia hospodárstva, stanoviť ich vzájomné väzby Klasifikovať základné zameranie rozhodujúcich odvetví priemyselnej výroby na Slovensku (hutníctvo, strojárstvo, chemický a potravinársky priemysel) a ich lokalizačné činitele. Zhodnotiť hospodársky význam lesov a ich využitie na území Slovenska Opísať poľnohospodárstvo (lesné hospodárstvo) v miestnej krajine. Podľa mapy určiť smer hlavných trás železničnej, vodnej, cestnej a potrubnej dopravy na Slovensku, posúdiť stav jednotlivých druhov dopravy. Charakterizovať zahraničný obchod Slovenska. Charakterizovať oblasti s možnosťami využitia pre jednotlivé druhy a formy cestovného ruchu. Uviesť oblasti Slovenska s narušeným životným prostredím	MP- 1, 2, 6, 8, 9, 11 FP- A, B, C, D, E, G, H, I, K, M, O, P, Q	1.4, 1.5, 1.6, 1.12, 1.13 2.1, 2.2 3.3, 3.5	1.1, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 4.1, 4.3, 5., 6.2., 7., 8.3., 9. Biológia Ekológia Dejepis Matematika Ekonomika Informatika Náboženská výchova Občianska náuka Regionálna výchova Umenie a kultúra Voda v krajine

Názov tematického celku: **KRAJINA, KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA A PRIESTOROVÁ ORGANIZÁCIA**

Počet hodín v 3. a 4. Ročníku: 15/ 10

Obsahový štandard (téma)	Výkonový štandard (VV)	Stratégie vyučovania	Metódy a prostriedky hodnotenia	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
<u>Krajina</u> Prostredie života na Zemi, vznik a vývoj krajinného prostredia, vzťah človeka ku krajinnému prostrediu, životné prostredie, environmentalistika, ekológia, geoekológia, krajinná ekológia, krajinné prostredie fyzickogeografická štruktúra krajiny, krajinná sféra Zeme a jej zložky, ohraničenie krajinej sféry v rámci planéty, prvotná a druhotná štruktúra krajiny, rozmery (dimenzie) krajinných jednotiek, krajinný potenciál, ekologická stabilita, ekologická únosnosť krajiny, diverzita krajiny, prírodné zdroje krajiny, stabilita krajinej sféry Zeme. <u>Kultúrna krajina</u> Typy kultúrnej krajiny podľa stupňa premeny; formy využitia zeme, uzly, siete, povrchy, regióny kultúrnej krajiny, homogénne a nodálne; geotechnické systémy krajiny.	Poznať základné etapy vývoja krajinného prostredia a ich charakteristické znaky. Opísať krajinnú sféru Zeme a vymenovať zložky krajinej sféry (príklady vzťahov v miestnej krajine). Vysvetliť rozdiel medzi prvotnou a druhotnou (antropogénnou) štruktúrou krajiny. Odlíšiť veľkostné skupiny (dimenzie) krajinných jednotiek, uviesť konkrétne príklady. Vysvetliť účelové vlastnosti krajiny, prírodné zdroje a krajinný potenciál. Na konkrétnych príkladoch charakterizovať pojmy vyjadrujúce účelové vlastnosti prírodnej krajiny. Vymenovať základné rozdelenie prírodných zdrojov z hľadiska látkového zloženia a obnoviteľnosti. Vysvetliť pojem stabilita krajinej sféry Zeme Porovnať prírodnú a kultúrnu krajinu, opísať typy krajín podľa stupňa premeny. Vysvetliť formy využitia zeme (krajín). Zostrojiť náčrt nodálneho a homogénneho regiónu	MP- 1, 2, 3, 4, 6, 7 FP- A, B, C, D, G, H, K, M, O, Q	1.5, 2.1, 3.3	1.1, 1.2, 1.8, 2.1, 2.2, 2.3, 6.2, 8.2 Biológia Fyzika Chémia Občianska náuka Regionálna výchova Multikultúrna výchova Voda v krajine

Globálne environmentálne problémy

Zdroje znečistenia (prírodné, umelé),
dôsledky znečistenia ovzdušia, vody,
pôdy,
znehodnotenie rastlinstva a živočíšstva,
úbytok surovinových zdrojov.

Klasifikovať procesy a zdroje, ktoré znečisťujú
ovzdušie, pôdu, vodu.
Vysvetliť vznik a dôsledky skleníkového efektu, kyslých
dažd'ov, ozónovej diery a
dezertifikácie.

